

1276

HATÁRŐR

M. I. KÖZV. HÍRNY. Hirlapkönyvtári Művelődési 1913. 507. SZ.

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJVIDÉK, PETŐFI-UTCA 47. SZÁM, ahova a lap szerkesztés
s anyagi részét illető közlemények küldendők.

Az adótörvények revíziója.

Irta: Dr. Szende Pal, az O.M.K.E. főtitkára.

Az adótörvények elhalasztásának ellenzői nem tudták megcáfolni azt az érvet, hogy az adórendszer életbeléptetési helytelen dolog akkor, amikor az ország gazdasági s külpolitikai válság tetőpontján áll. Ez álláspont helyességét a kormány is elismerte, mikor kénytelen-kelletlen belement az adókievítés fel-függesztésébe. Azt sem igen lehetett a közönséggel elhitetni, hogy az adóreform az államkincstár deficittel fog járni s ezért senki sem értette a pénzügyminiszter makacs ellenkezését, mert, ha sem az adózóknak, sem a kincstárnak nincs az életbeléptetésből haszna, akkor miért szükséges azt úgy erőltetni? A kereskedő és iparos közvélemény nem olyan naiv többé, hogy a kincstár érdekmentességét hirdető érveknek felüljön. Miután a rábeszélés eredménytelen volt, következett a régi recept szerint a megfélemlítés. Magasrangú vezető politikusok adták ki a jelszót és a felhivatalos sajtó továbbította, hogy az egész mozgalom immorális, mert szentesített törvények életbe nem léptetését és revízióját kívánja, már pedig ez megintatja a törvénytiszteletet, megrendíti a törvények állandóságába vetett hitet és anarchiához vezet.

Ha emlékező képességünket kissé megerőltetjük, úgy fogjuk találni, hogy mindkét, most annyira kárhóztatott kivánságra a közel múltban volt precedens. 1910. év február havában a kereskedelmi és ipari egyesületek azzal a kérelemmel járultak a kormány elé, hogy a koalíciós adótörvények életbeléptetését halassza el, mert ők a törvényeket igazságtalannak és egyoldalúknak tartják s ezért kell, hogy idő és alkalom nyujtassék az adótörvények revíziójára. A kormány elnöke, gróf Khuen-Hédervary Károly, pénzügyminisztere Lukács László, a jelenlegi miniszterelnök, pénzügyminiszteri államtitkára pedig Teleszky János, a jelenlegi pénzügyminiszter volt. A kormány ennek a kivánságnak megfelelő és a nyilvánosság előtt kijelentette, hogy az elhalasztáshoz hozzájárul, ami később

az 1910. évi költségvetési törvényben meg is történt. Ha nem ingatta meg akkor a jogtiszteletet, hogy a kormány közvetlenül választások előtt, tehát kortescélókból teljesítette a kivánságot, akkor most sem okozna általános jogérzetben nagyobb romlást, ha a napról-napra súlyosbodó gazdasági helyzetre való tekintettel — tehát mindenestre tiszteltreméltóbb és komolyabb indokokból — az elhalasztásba belemegy. Az 1910. évi III. t.-c. 5. §-a ékesen szóló bizonyosság mellett, hogy igen is lehet a már szentesített törvények életbeléptetését elhalasztani.

Ugyanez a helyzet az adótörvények revíziója tekintetében is. Ez a kivánság most még nagyobb megbotránkozást váltott ki, mint az elhalasztásra irányuló kérelem. Pedig, hogy ez mennyire lehetséges, arra élő példa az 1912. évi LIII. t.-c., mely a koalíciós adótörvényeket életbeléptetésük előtt — főleg a kincstár érdekében — revideálta. A kormánynak, mely a törvényjavaslatot előterjesztette, — elnöke Lukács László, pénzügyminisztere Teleszky János volt. Nem tudjuk véges ésszel felfogni, hogy ami 1912. június havában nem ártott a törvénytiszteletnek, miért ártana 1912. decemberben, vagy 1913. januárban. Az az érv, hogy az adótörvények rosszak, legalább is van olyan tiszteltreméltó indok, mint az a törekvés, amely a júniusi revíziót szülte, mikor is a kormány a közvéleménynek valami csillapító szert akart nyujtani a képviselőházi események által okozott elkeseredés ellen, azt akarván elhitetni, hogy az adónovella a rossz koalíciós törvényekből törvényhozási műremeket csinál.

A kormányra nézve kellemetlen lehet a mostani viszonyok között egy oly kivánság, amely a legutóbbi időben meghozott törvények revízióját hangoztatja, de a kereskedőktől és iparosoktól nem kívánhatja senki, hogy gyengéd tapintatból lemondjanak a meggyőződésük szerint rossz törvények orvoslásáról. Nem nyugodhatunk meg abban sem, hogy várjunk, míg az adótörvények hibáit az élet fogja kideríteni és hogy a revízióról

csak akkor beszéljünk, mikor már a gyakorlat megállapította azt, hogy mely irányokban szorul a törvény módosításra. Valóban nagyon alábecsüli a magyar közönség értelmi képességeit, aki ily érvekkel áll elő. Azt, hogy valamely törvény rossz, vagy jó-e, már életbeléptetés előtt minimális szakismerettel meg lehet állapítani. Ha pedig ezt felismertük, bűnös könnyelműség, vagy pedig szándékos becsapás volna, ha nem igyekeznénk a törvény hibáin még életbeléptetés előtt javítani. Rossz törvények életbeléptetése sokkal jobban megrendíti a törvénytiszteletet, mint azok kijavítása. A múltból már vannak tapasztalataink, hogy életbeléptetett adótörvényeken igen nehéz változtatni. Ott van példának okáért a II. oszt. kereseti adó, melyet 1875. léptettek életbe és teljes 33 év telt el, amíg rajta az első javítás megtörténhetett, pedig már életbeléptetése utáni évben az országgyűlésen a legerősebb szavakkal ítélték el a törvényt egyenlőtlen adózási rendszerét és a kifogások helyességét a kormány is elismerte. Az adórendszerrel összefüggő nagy érdekeket és érzékenységeket tekintve, igen félünk attól, hogy ez a revízió megint elhúzódnék. Erre annál inkább lehet számítani, mert választások mégis ritkábban vannak s az sem valószínű, hogy a véderőtörvény megszavazása és a júniusi események újból ismétlődjenek, amikor a törvénytisztelet elvének legfelkentebb apostolai is könnyebben mutatkoznak hajlandóknak halasztásra, vagy revízióra.

A revízió irányát nagy vonásokban a következőkben jelölhetjük meg:

A kormány állandóan arra hivatkozik, hogy az új adórendszer a kis existenciáknak könnyebbéteget nyujt a létminimumon alól maradó jövedelmek adózatlanul hagyásával. Ennek éppen az ellenkezője áll. A létminimum évi 800 korona és a családtagok keresménye a család fő jövedelméhez hozzászámíttatik. A legnagyobb nyomorban élő néprétegektől eltékelve, alig van Magyarországon kereső ember, aki e cimen adózás alá nem vonható. Sőt az ipari munkások, akik az eddigi adópraxis szerint teljesen

Az Ujvidéki Népbank
Részvény-Társaság

! netto 5 $\frac{1}{2}$ % kamatot fizet !

betétek után

adózatlanul maradtak, most majdnem kivétel nélkül adókötelesek lesznek. Itt csupán két eset lehetséges. Vagy végrehajtja a kormány betű szerint erélyesen a törvényt és akkor a nagyhangú kijelentések dacára a legszegényebb emberek is fognak adót fizetni, vagy az adóigazgatás lazán fogja az adóalap kinyomozását teljesíteni és nem zaklatja az alsóbb néposztályokat. Harmadik eset ki van zárva s így igen nehéz megérteni, miért ragaszkodik a miniszterium egy oly törvény végrehajtásához, amely a törvényhozás intenciójának csak akkor felelne meg, ha egyáltalán nem hajtják végre.

Az osztrák jövedelmi adó kulcsa sokkal enyhébb, mint a magyaré s így nemcsak a kis, hanem a közép existenciák is súlyosabb adóterhet viselnek nálunk, mint odaát. Ez is mutatja, hogy az adóreform állítólagos szociális célzatai mennyire ellentétben állanak a törvény szövegeivel. Az adó revízióra irányuló mozgalomnak tehát legfőbb követelménye, hogy a létminimum és jövedelmi adókulcs legalább is olyan legyen, mint Ausztriában.

A kereskedők, iparosok és értelmiségi középosztály szempontjából az általános kereseti adó teljes átalakítására van szükség. Itt mindjárt előrebocsátjuk, hogy a kincstár érdekeinek megóvása végett a mai kontingens megmaradása ellen semmi kifogásunk nincs. Lehetetlen és visszaszárított helyzeteket teremt azonban, hogy az alább felsorolt foglalkozási ágak lényegében véve két személyi természetű adót fizetnek, mert a kereseti adónál az adóalap éppen úgy bevallás útján, a személyi viszonyoknak tekintetbe vételével állapítatik meg, mint a jövedelmi adónál. A kereskedők és iparosok legtöbb panasza éppen abból származik, hogy ellentétben minden más társadalmi osztállyal, ők a bevallási kényszer következményeivel két ízben sújtattak. Ezen úgy lehetne segíteni, ha a kereseti adót egy valóban külső támpontokra felépített adóvá alakítanók át, még pedig úgy, hogy az adó összege nemcsak kontingentálás, hanem az egyes adózók között felosztás alá is esnék. Az osztrák kereseti adó rendszerére gondolunk, melyen az adózók úgynevezett adózó társaságokban egyesülnek és ezek tagjaik között felosztják a társaságra kirított adókontingens. E célra nem szükséges az eddigi adókövető bizottságokat megtartani, hanem a felosztást a kereskedelmi és parkamarák, ügyvédi kamarák és egyéb autonóm testületek keretében lehetne elvégezni és csak ott alakíthatnák külön bizottság, a felosztás (repartírozás) céljából, ahol ilyen szervezetek nem léteznek. Ezáltal a jövedelmi adó a kereseti adótól teljesen elváltnék és megszűnne az a lehetetlen állapot, hogy kereskedő és iparos most ugyanarról a jövedelemről két vallomást tartozik adni és a vallomások elmulasztása folytán kétszer lehet rá a bírságot kiróni.

Az a tény, hogy ezt a rendszert az osztrákoktól kell átvenni, ne tartson senkit sem vissza. A kereseti adóról szóló 1875. évi törvény is jórészt osztrák minára készült és az csak reánk nézve hát-

rányos, hogy a magyar adórendszer az osztráktól annyira különbözik. Különbözik az új adótörvények oly bőven és részletesen fordítanak az osztrák és porosz forrásokból, hogy igazán semmi akadálya nincs annak, hogy a kereseti adóztatás Ausztriában is helyesnek bizonyult intézményét onnan egészen átvegyük.

A jövedelmi adónál az adókulcs megváltoztatásán kívül szükség van arra, hogy az adóalap kinyomozására és a bevallási kötelezettségre vonatkozó meg lehetőségen homályos szabályok kétséget kizáró módon szövegeztessenek. Feltétlenül szükséges annak szabatos megállapítása hogy az adózó bevallási kötelezettsége alternatív legyen. A törvényből kihagyandók mindazok intézkedések, amelyek zaklatásokra és politikai üldözésekre nyújtanak módot és főleg az adónovellába becsempészett magas bírságok mérseklenődnek.

Ezek volnának ama főbb irányelvek, melyekben az adórevízió mozognia kell. Természetesen az alapelveknek keresztülvitele csak nagyszámú, a részletekre kiterjedő módosítás útján volna lehetséges. Ez azonban későbbi feladat. Most mindenkinek, aki az ipari, kereskedelmi és értelmiségi foglalkozások érdekeit a szíven viseli, legfőbb kötelessége, hogy az adótörvények revíziójára irányuló mozgalmat támogatassa.

Törvényhatósági közgyűlés.

Városunk törvényhatósága dec. 28-án Matkovits Béla főispán elnöke alatt élénken látogatott közgyűlést tartott, melynek napirendje előtt főispán indítványára a közgyűlés felállással adózott elhunyt Kosztics János vár. össeirő emlékének. Napirend során

1. A csatornázási szabályrendeletet,
2. a pirosi és kiszácsi utcák kiépítése iránt hozott kgy. határozatot s

3. a Zrínyi Ilona-utca rendezését jóváhagyó belügymin. leiratok tudomásul vétetnek azzal, hogy a pirosi és kiszácsi utcák csatornázása már a tavasz elején fogantatva vétetik s a Zrínyi Ilona-utca rendezése 9476 k. költséggel Krevesits Istvánra, mint legolcsóbb vállalkozóra bízatik.

4. A polgármesteri jelentés kapcsán Dr. Demetrovits polgármester a közgyűlés élénk helyeslése mellett közli, hogy a katonai aviatikai osztály Újvidéken parkot akar létesíteni s e célra 90 h. legelő és 60 h. szántó területet, valamint a pirosi-út kiépítését kéri s évi 5000 k. bért ajánl. Tekintve a park létesítése révén a városra háruló előnyökre, annál inkább, mivel a gépek javítása s fentartására évenként körülbelül 30.000 koronára rugó kiadások a helybéli iparosoknak válnak javára, a közgyűlés egyhangulag elfogadja az ajánlatot s polgármestert bizza meg az ez irányban szükséges további intézkedésekkel.

5. A közig. bizottságba névszerinti szavazás útján Dr. Ámon Pál, Balassa Henrik, Dr. Kassovitz Ármin, Dr. Szlezák Lajos kilépő tagok újból, Dr. Leitner Benő helyébe pedig Dr. Gál Ödön választatik meg.

6. A mozgó sorozási bizottság elnökévé Dr. Demetrovits Vladimir, helyettesévé Profuma Béla; az állandó sorozási bizottság elnökévé Profuma Béla, helyettesévé Forster Feza s bizalmi férfiaiá Brunner Ede, Zsikics Milos választatnak.

7. Az újvidéki két protestáns egyházkö.-ségnek temető céljaira a városi kertből 460 négyszögöl s

8. a honvédszállóalj parancsnokságának kertgazdasági célokra 3 h. vár. terület szavaztatik meg.

9. Teubner János kérvényére a szappangyár telkére bekebelezett tulajdonjogi korlátozás az óvadéktól függőleg törülteik.

10. Gály József és társainak megengedtetik, hogy a szőlőtelep vételárát 5 évi részletekben 6% kamatokkal fizethessék.

11. A közkórház limáni csatorna leszámolása, illetve a város és vállalkozó közt fenálló ellentétek kiegyenlítése céljából Dr. Demetrovits elnöke alatt Hoffmann Miksa, Linarits Vilmos, Dr. Mayer Oszkár, Dr. Königstättler Otto, Jovanovits T. Milán, Dr. Grigorievits Milivoj, Dr. Kassovitz Ármin, Dietzgen Imre és Dr. Lustig Nándor biz. tagokból álló bizottság küldeték ki. Ugyane bizottságra bízatik Pekló Béla és Geiszler József tiszteletdíjának végleges megállapítása is, jóllehet Dr. Lustig Nándor kimutatja, hogy utóbbiak kérvénye nem függ össze a leszámolással s mert munkájukat, melyet a min. kiküldött szakértő is elismert, elvégezték, az 1000 k. tiszteletdíj elhalasztását sem méltányosnak, sem jogosnak nem tartja.

12. Az újvidék-szegedi törvényhatósági ut kiskockakövel leendő burkolása elfogadtatik.

13. Az 1912. é. költségeloirányzat némely kiadási rovatainál mutatkozó túlkadásainak átruházás által való fedezete megszavaztatik.

14. Tudomásul vétetik a tanács által Tomics Jásó ellen. rágalmazás miatt tett feljelentés tárgyában hozott jogerős bírósági ítélet.

15. A vár. tisztviselők és tanítók, valamint a szolgák és díjnokok családi pótléka nagyobb vitát provokált. A tanács ugyanis a vár. tisztviselőknek már 1912-re visszamenőleg is javasolja a pótlékot, a többiekre nézve csak 1913-tól, mert arra nincs fedezet! Mijatovics Milos a rendőröknek minden gyermek után javasolt 50 k. helyett 100 k. családi pótlékot indítványoz. Dr. Ámon Pál ez indítványt pártolja, egyben a tanítók családi pótlékát is javasolja, mert az elvileg már korábban elhatározottat. Dr. Kubinyi igazságtalannak tartja a tisztviselők és szolgák családi pótlékának distinkcióját s a családi pótlék állandósítását óhajtja. Dr. Königstättler szabályrendelet készítését javasolja a pótlék rendezése végett s az ezzel összefüggő nyugdíjszabályzat átdolgozását. A többség a tanács javaslatát fogadja el, Dr. Kassovitz pótdíjindítványával együtt. Eszerint az 1912-re kért tisztviselői és tanítói családi pótlék ügye elhalasztatik, míg az erdőbevételekből várható fedezet megállapítható lesz, a szolgák, rendőrök, díjnokok és javadalmi hivatal tisztviselőinek családi pótléka pedig 3 gyermek után 50--50 koronában állapítatik meg.

16. A gyámoltak és gondnokoltak pénzének kamatlába 5-ről 6%-ra emeltetik.

17. A szikvizfogyasztási adó az eddigi 18.000 k. átalányban állapítatik meg, azzal, ha az érdekeltek ezen összeget nem vállalják, ugy ezen adók városi kezelésbe vétetnek.

18. Az állandó Duna hid ügyében a költségeket leszállító leirat tudomásul vétetik s az államsegély emelését kérelmező felirat határoztatik.

19. A bérkocsi iparról, valamint

20. a piaci elővásárlásról szóló szabályrendeletek iránti főkapitányi előterjesztések jóváhagyatnak.

21. A vár. tanács előterjesztése a városi

erdő fatömegének eladására vonatkozólag beérkezett ajánlatok tárgyában, tudomásul szolgál.

22. A vörös kereszt egyesület újvidéki választmányának 200, illetve 70 sebesült és betegnek a vár. kórházban leendő ápolása iránti kérvénye teljesítettik.

23. Özv. Lerch Károlyné kegydíja havi 20 koronában állapították meg.

24. Náray Talamér az iránti kérvénye, hogy nyugdíja az 1912. é. 58. tc. alapján állapítsák meg, illetve 5000-ról 6000 koronára emeltesék, elutasították.

25. Brückner Károly külső járdaszegély 50 k. 60 f. költségei leiratnak.

26. Bloch Ferenc rendőrtiszt nyugdíja évi 864 koronában állapították meg.

27. Szűcs Nándor rendőr 2 havi szabadságot kér és kap.

28. Kiss Nándor közbizományi állatorvos oklevele meghirdették.

A jegyzőkönyv hitelesítésére Róth Vilmos, Herzog István és Obrádovics György küldetnek ki.

Kilépés a munkapártból.

Dr. Loránd Samu orvos, virilis tvh. biz. tag a munkapárt elnökéhez intézett következő figyelemre és megszívlelésre méltó levélben jelentette be a munkapártból való kilépését:

„Nagyságos GROSSINGER JÁNOS úrnak az újvidéki munkapárt elnökének

UJVIDÉK.

Igen tisztelt Barátom! Midőn annak idején nálunk is megalakult a munkapárt, én híven 67-es álláspontomhoz, melyet közel 20 éve el nem hagytam, őszintén és minden utógondolat nélkül csatlakoztam a párthoz elvűségem természetes folyamánként, mely elveimhez én hű maradtam akkor is, midőn oly sokan, kik ma a hatalom tüzenél sütkéreznek, a koalíció által biztatva és megtántorodva ahhoz csatlakoztak. Hazafias örömben azt hittem, feléledt újra a szabadelvű aera és e sokat zaklatott ország a liberális és demokratikus haladás terére lépett. Nemcsak élő de az írott szó hatalmával léptem sorompóba az új rendszer mellett. Az intenzívebb működéstől a párt — sajnos — elzárt. Igaz, hogy beválasztottak a végrehajtó bizottságba — de oda meghívót egyetlenegyszer nem kaptam. Ugy látszik, sokaknak nem tetszett az orrom, aminthogy csak ez a testrészem lehetett oka annak is, hogy jog és törvény ellenére más valaki foglalta el egy évig a törvényhatósági közgyűlésen virilista helyemet, holott én fizettem meg érte az adót. Mindezek dacára el nem akartam hinni, hogy feltámadt volna a régi clique-rendszer, mely a volt szabadelvűpárt sirját ásta meg; de nem is oly nagyon bántott a dolog, hisz megmaradt teljes függetlenségem és az a tudat, hogy polgártársaim javát minden befolyástól menten, önzetlenül így is szolgálhatom. De végleg elszomorított a pártnak a választójog kérdésében elfoglalt oly habozó és minden demokratikus haladástól oly annyira irtózó magatartása. Nem mintha kerületünkben félténem az általános választójoghoz való fel-

tlen hozzájárulást, mert hiszen a mi t. képviselőnk programbeszédében nyilatkozott az általános választójog hívének valloita magát, hanem mert — és ez nemcsak az én aggodalmam, de a haza jövőjét féltő sok ezer és ezer más polgártársamé is — hogy a „munkapárt”, mely június 4-ike óta oly szomorú „munkát” végzett, a demokratikus választójogot megvalósítani sohasem fogja, hogy ez a „munkapárt”, melynek ha a polgárok anyagi jóvoltáról van szó Gubinyi Géza és Zselénszky gróf a sugalmazói, hogy ez a párt az országot a haladás útjára vinni képtelen. Te engem ismeresz gyermekkoromban minig készek voltunk az emberi jogokért sikra szállani; mint e város szülöttje és oly ember, ki itt ette meg kenyere javát, nincs más célom, mint polgártársaim jóvoltát önzetlenül szolgálni; ezt jobban vélem elérhetni, ha minden pártfegyelemtől menten saját meggyőződésem szerint cselekszem. Van szerencsém a munkapártból való kilépésemet bejelenteni; a végrehajtó bizottsági tagságomat pedig köszönettel teszem vissza kezéidbe.

Hazafias üdvözléssel

Ujvidék, 1913. újév napján

Dr. LORÁND SAMU.

H I R E K.

Az adótörvények ellen. Dr. Lusztig Nándor tvh. biz. tag, a függetlenségi párt elnöke mult héten a következő közérdekű indítványt adta be a vár. tanácsnál: „Arra való tekintettel, hogy az 1909. és 1910. é. tcikkek és az 1912-é. 53. tcikkben foglalt adótörvények végrehajtása a jelenleg uralkodó és kihatásai-ban hosszú ideig érezhető gazdasági viszonyok mellett az ország és város kereskedő és iparos polgárságára alig elviselhető terhet ró, megkéri a miniszterelnököt és a pénzügyminisztert, hogy ezen törvénycikkeknek 1913-ban való végrehajtását mellőzze.” Ez az indítvány a legutóbbi közgyűlés előtt kellő időben adatott be, azonban tárgyalásra még sem tüzetett ki. Ugy látszik, valamely városi hivatalos fiók rejtékébe került s ott várja a jobb idők érkezését — pedig az összpolgárság legközvetlenebb érdekét érinti.

Hálaadó istentisztelet. Szilveszter napján Dr Ámon Pál apátplébános d. u. 5 óra-ker. sz beszédet mondott, melyet vecsernye és

ünnepi áldás követett. Hálaadó istentisztelet tartott az ág. ev. és ref. templomokban is.

Eljegyzés Dr Pap Sándor ügyvéd, lapunk volt felelős szerkesztője, eljegyezte Neuman Elisét Pécssett. (Minden külön értesítés helyett.)

Előléptetés. Az újvidéki polg. fiúiskola tanáai közül Avar Gyula és Bakonyi Hugó a IX., Ugrai Lajos pedig a X. fizetési osztálya nevezettek ki.

A tüdőbeteg gondozó intézet december havi működése. A december havi rendeléseken megfordult összesen 22 beteg, akik közül kettő — tuberculosusok családtagjai — egészségeseknek találtak. Két beteg kizárólag egyesületünk által gondoztatik, napi másfél liter tejet, heti négy kiló kenyeret, azonkívül fűtőanyag és házbér segélyt kap. A betegsegélyző pénztár kötelekébe tartozó több beteg közül egy, napi másfél liter tejet, kettő zseb és szoba köpöcsészét kapott, 3 betegnek rossz, egészségtelen lakása helyett megfelelő száraz lakást kerestünk. Gyógyszer segélyben — Marberger gyógyszerész által felajánlott „Maltocoll” — részesült egy leánygyermek, akit nyári kihel. ezére előjegyeztünk. Lakás vizsgálatot végeztünk 6 esetben, melynek során két lakást kifogásoltunk, a többi megfelelő volt. Köpöcsészét egyszer végeztetett. Dr. Wagner Károly ügyvezető orvos.

Az újvidéki Atletikai Club ma este 8 órakor tartja Kabaré estélyét a Kovács (Mayer) féle vidgató nagytermében. A zenét a cs. és kir. 69 ik gyalogezred zenekara szolgáltatja.

Uj bérkocsi díjszabás. A legutóbbi tvh. közgyűlés Payerle főkapitány javaslatára a bérkocsik díjszabását — az általános drágaságra való tekintettel, felemelte s következőleg állapította meg:

1. Egylovas bérkocsit.

1. Egész napra	12 K. — f.
2. Fél napra	6 „ — ”
3. 1/4 órára	— „ 60 ”
4. Minden további 1/4 óra	— „ 40 ”
5. Lövdéhez vagy vissza	1 „ — ”
6. Hajó állomásig	1 „ — ”
7. Vasuti pályaudvarhoz v. vissza	1 „ — ”
8. Lakodalom alkalmával	4 „ — ”
9. Keresztelőre	2 „ — ”
10. Temetés alkalmával	3 „ — ”
11. Vasuti pályaháztól a hajóállomásig vagy megfordítva	1 „ 50 ”
12. A temetőbe vagy vissza	1 „ — ”

TUBERIN

ÖRKENY

Siessen addig, míg nem késő egészségét visszaszerezni!

Egy jelentéktelennek látszó meghűlés az összes légzőszervek legköltségesebb megbetegedését vonhatja maga után. Igyekezünk idejekorán elejét venni a bajnak, mert a könnyelmű elhanyagolás sokszor végzetessé válhatik. A meghűlésekből eredő köhögés, rekedtség, meghűlés, nehéztelenség és a légzőszervek hirtelen megbetegedéseinek kitűnően bevált az orvosi előkelőségek által javasolt **TUBERIN** egy nagy üveg ára 5 korona. Postán legkövesebb 3 üveg rendelhető meg utánvételrel az egyedüli forrástól:

Diana-gyógyszerár, Budapest, Károly-körút 5. szám

II. Kétfelvonás bérkocsijért.

1. Egész napra	16 K. — f.
2. Fél napra	8 „ — „
3. Egy órára	3 „ — „
4. Fél órára	1 „ 50 „
5. Lövöldéhez v. vissza	1 „ 50 „
6. Hajó állomásig	1 „ 50 „
7. Vasúti pályaházig	1 „ 50 „
8. Lakodalmom alkalmával	6 „ — „
9. Keresztelőre	3 „ — „
10. Temetés alkalmával	4 „ — „
11. Vasúti pályaháztól a hajó állomásig és megfordítva	2 „ 50 „
12. Temetőbe vagy vissza	1 „ 50 „

Éjjel a vételdij felével több jár; az éjjel este 10 órától reggeli 5 óráig tart.

Tűz. Dec. 30-án, hétfő d. u. 3 óra után a katonai barokk mögötti házban — melynek istállója és pajtája az előző héten égett le — eddig ki nem derített okból tűz támadt mely 2 házat hamvasztott el.

Anyakönyvi hír. Az anyakönyvi hivatalnál dec. 27-31-ig bejelentett születések 8, még pedig 2 fiú, 6 leány; meghalt 15. A legközelebbi múlt 1912. évben az összes születések száma 1002, meghalt 832. Házasság kötött 254.

Pillanatnyi sötétség a városban. E hó 2-án d. u. 5 óra után úgy a közhelyeken, mint a magán házakban egyszerre elaludt a villamos és senkisen tudta okát. A rövid időre beállott sötétséget az okozta, hogy a villamosgyárban üzembe hozott egyik új gép légsűrítője felrobbant; a robbanástól szét hulló vasdarabok egyike egy munkást arcon talált s rajta könnyű vágott sebet ejtett.

Ujtás a vasúti állomáson. Farkas László állomásfőnök újévtől azt az ujtást léptette életbe, hogy az I. és II. oszt. várótermekbe csakis I. v. II. oszt. személy-, illetve perronjegygyel lehet és szabad bemenni. A közönség, mely eddigelé szabadon juthatott a perronra és válogatás nélkül használta tetszése szerint a várótermeket, az ujtástól, mert Ujvidéken szokatlan, idegenkedni látszik, de a nagyobb része elismeréssel van az állomásfőnök intézkedése iránt, mert egyfelől a perronjegyek jövedelme jótékony célnak, a vasutasok árváinak és szegény özvegyeinek van szánva, másfelől pedig egy régi visszaélés lett megszüntetve, t. i. hogy az I. és II. o. várótermekbe oda nem való közönség is nemcsak bejáratos volt, hanem ott valóságos tanyát ütve, e várótermeket úgy hátlásra mint étkezésre használta,

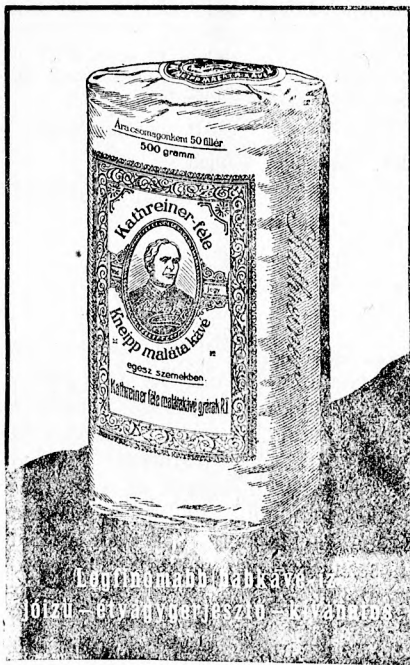
Kaszinói közgyűlés. A Magyar Kaszinó január 12-én d. u. 3 órakor rendes évi közgyűlést tart, melyre a tagok ez uton is meghívhatnak.

Az ujvidéki bortermelők egylete legutóbbi közgyűlésén Gály József elnöknek, Dr. Vilics Márk és Hoffman Mátyás pedig alnököknek választottak; pénztáros lett Göggös Árpád, jegyzők Szalkay Sándor és ifj. Pintér Ignác. Ugyanez alkalommal választott meg a választmány 35 tagja is.

Kitüntetés. Király felesége Dr. Vidiczki György archimandritának, alsokaboli zárda-főnöknek kiváló szolgálata iránt való elismerésül a vaskoronarend III. osztályát adományozta.

Vörös kereszt és tanfolyam Futakon. Gróf Chotek Rezsóné szül. Ráday Mária grófnő, aki a közjóra irányuló nemes intézmények mindegyikének lángbuzgalmu, áldozatkész pártolója s a

község szegényeinek rajongó szeretettel övezett mentőangyala, a közjótékonság és humanizmus terén szerzett elévülhetlen érdemeit egy újabbal szaporította, nemes példát mutatva főrangú, arisztokrata hölgyeinknek arra, mikép lehet öröklött nagy nevet, méltóságot és arisztokrata felsőbbbséget az egyéni szív és lélek nemességének dicsfényével emelni, kettős akciót indított, mely a legnagyobb elismerésre és buzgó hívekre talált. Egyfelől az ő nemes törekvésű kezdeményezésére megalakult a Futak és vidéke vörös kereszt egylet, melynek védnökévé és elnökévé gróf Chotek Rezsóné választott egyhangulag, míg társelnök Kleizner uradalmi igazgató lett; másfelől ugyancsak a grófné intézkedésére tanfolyam nyílt, melynek a vörös kereszt feladata s betegápolás köréből Dr. Jobbsz fővárosi orvos által tartott előadást napnap után a grófné személyes részvétele mellett, nagyszámu közönség hallgatja Futak község minden rétegéből.

A zombori Erzsébet-szoborra eddig befolyt adományok összege 8348 k. 33 f. Az adományozók között az ujvidéki kir. kath. magyar főgimnázium ifjusága 5 koronával szeregen.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara dec. 27-i ülésén Szarvady Lajos elnök beszámolt több kereskedelemügyi leiratról, közérdekű rendelkezések tárgyában; Perjéssy László titkár az iroda tevékenységéről és Szabó Gyula második titkárral együtt referálta a napirend tárgyait, Az indítványok során Krón Richárd ujvidéki kültag javaslatának tárgyalása kapcsán elhatározta a kamara, hogy lépéseket tesz az elhalasztott adótörvények revíziója érdekében. Lövész Antal beltag indítványára felterjesztést határozott el a teljes ülés aziránt, hogy a bélyegárusok eladási jutaléka méltányosan felemeltessék, a szegedi ipartestület beadványa folytán pedig lépéseket fog tenni a kamara, hogy a fővárosban rendezett mester tanfolyamokon résztvevő iparosok segélyben részesíttessenek. Behatóan tárgyalta ezután a teljes ülés az építőiparról törvénytervezetet, melynek intenciói helyeslette a kamara. Véleménye során kérte az építőiparral kapcsolatos több kérdés szabályozását is (vasheton építés, pallérkérdés stb.) a

kőművesmester munkaközét a tervezettnél szerényebben, de korlátozások nélkül javasolta megállapítani s a részletkérdésekre is sok megjegyzést tett. A napirend további pontjai alatt tárgyalta a kamara a szegedi vendéglőipari szabályrendeletet, Dávod, Hódság, Bácskertes községek hetivásár iránti folyamodását, több végeladás iránti kérést, a szépligeti és bástyavárosi ipartestületek megalakulásának ügyét, a zombori vásárvám és helypénzdijszabás ügyét stb, A debreceni társkamara felterjesztésével kapcsolatosan elhatározta a kamara, hogy a maga részéről is sürgeti a kisipari gépsegélyezés akciójának újból való megindítását. A kerület 53 adókievítő bizottságába 2-2 rendes és 2-2 pártogott választott kamara a kereskedők és iparosok sorából, Határozott a teljes ülés több ösztöndíj és segély itélése ügyében; 8 felsőiparisokai és 2 faipari szakisk tanuló kapott 200-400 k. ösztöndíjat, a szegedi pincér szakiskola 200 k. segélyt a szabadka inóiparisokai 200 k. segélyt nyert s megszavazta a kamara a vámpolitikai központ feutásához megállapodás szerint reá eső hozzájárulást. Végül megállapította a teljes ülés a kamara 1913. évi költségelőirányzatát, melynek keretében 70326 korona bevétellel szemben 68929 kor, kiadás állított be. (Ösztöndíjakra és ipari és kereskedelmi célok előmozdítására szolgáló segélyekre 13,000 koronát irányozott elő a kamara.

Iskolalátogató. A közokt. miniszter a zentai kereskedő tanonciskolához és az iparostanonc iskolához Perjéssy László szegedi kereskedelmi és iparkamarai főtitkárt hivatalos iskolalátogatóvá nevezte ki.

Gyilkosság-véletlenségéből. Kovács Ferenc és Nagy Sándor szabósegédek egy helyen dolgoztak. Karácsony alkalmából nagyban folyt a munka, közben pedig az evődés. A két segéd közt nem volt sem harag, sem veszekedés, de egy tréfás megjegyzés útján Kovács fogta az ollóját s Nagy felé ütött, Az olló Nagy nyakába mélyedt, oly végzetesen, hogy elvágta az ütőjét, Nagy összeesett s rövid idő alatt elvérzett. Midőn Kovács látta társa elpusztulását, elfutott és öngyilkos akart lenni, de az értesített csendőrség e szándékában megakadályozta s letartóztatta.

Uj hetilap indult meg Hódságon Dr. Trischler Aladár és Dr. Knézy Lehel vezetése alatt Hódsági Ujság címén.

Tanító asztalosmester. Beker Antal paripási tanító, mivel silány fizetéséből nem tud megélni, megtanulta az asztalos mesterséget és azt szabad óráiban üzi is. Ha ez beválik, úgy az asztalos mesterséget választja főfoglalkozásnak.

A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden f. január 5-én d. e. 9 órakor fognak (a felső iparisokolában) megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez (Boldogasszony-sugarút 18.) küldendők be.

Válságos idők nehezültek az országra. Fokozódó terhek mellett folytonosan rosszabbodó gazdasági viszonyok, egyre csökkenő és mind bizonytalanabbá váló jövedelmek; sajnos így festenek országszerte a mai állapotok. Nemzeti életünk ki van szolgáltatva a mindenre kész hatalomnak, amely folytonosan szűkebbre szorítja a polgári jogokat és mind nagyobb terheket ró az adózó polgárságra. Ilyen viszonyok között a szó valódi értelmében nagyszerű hivatást teljesít az olyan sajtó, amely higgadt tárgyilagossággal, de vas következetességgel mond bírálatot a hatalom

minden ténye felett. A csonka parlamenttől ma nem várhat semmi jót ez az ország. Mióta a magyar ellenzékét fegyveres erő szorította ki a törvényhozás házából, a hazafias magyar sajtóra hárult a feladat, hogy a közvéleményt irányítsa. Azok közül a sajtó-organumok közül, amelyek évtizedek óta leghivesebben és leghazafiasabban teljesítik ez irányú kötelességeiket, kétségkívül a legelső közt van a „Magyarország”. Ennek bizonyoságául szolgál az is, hogy a kormány a rendelkezésére álló hatalmi eszközökkel visszaélve, anyagi erejében igyekezett megtámadni a „Magyarország”-ot. Ez az ujság volt a legelső, amelynek a pályaútdarokon való árusítását a kormány betiltotta. Ez a megrend-szabályozás a „Magyarország”-ot se meg nem félemlítette, se hazafias és becsületes irányától el nem tántorította — A „Magyarország”, azonban nemcsak politikájában szolgálja a leghazafiasabb és legnemesebb eszméket, hanem egyébként is a legjobb, legértelmesebb ujságot nyújtja olvasóinak. Értesülései pontosak és megbízhatók, cikkeket a magyar irodalom elismert kitünőségei írják, belletrisztikus részében pedig a legváltozatosabb és legérdekesebb napilapunk. Az új esztendő alkalmából új előfizetést nyit a „Magyarország”. A ki gonddal szerkesztett, igazán hazafias irányú, szigorúan puritán erkölcsű ujságot akar, amelyet nyugodtan adhat családja bármely tagjának kezébe, az lépjen mielőbb a „Magyarország”, előfizetőinek táborába. A lap előfizetési ára egész évre 28 korona. Az előfizetési pénz és a mutatóvány-szám iránti megkeresések a „Magyarország”, kiadóhivatalába (Budapest, Rákóczi-ut 38.) küldendők.

Az új Schicht-naptár épp most jelent meg. E naptárt annak régi barátai ezuttal különös figyelemmel fogják lapozgatni, mert ebben a „Szórákozás”-nak szánt könyvecskében a szokott sok érdekesítő olvasmányon kívül megtalálják az 1911. évi Ceres-pályázat díjnyertes „Három kép egy gyári munkás életéből” című elbeszélését is, amely eleven erővel s művészi formában tárja fel a gondot és nélkülözést, amely korunkban az összes élelmiszerek hallatlan megrághatósága következtében oly sok vagyontalan családnál mindennapi vendég lett; de ezen elbeszélés végül azt is megmutatja, hogy vannak utak és módok, amelyek segítségével a szükségből erényt lehet csinálni, sőt még megakartani is. — Még három szép közleményt tartalmaz a naptár: „Az öreg Friedel szabó” című rajzot, melyet Berni Ferdinánd írt, továbbá a „Miss Maud kérése” című novella, Szomaházi István-nak, a kiváló írónak egyik legbájosabb elbeszélése, valamint a „Boldog emberek” című hosszabb elbeszélés, mely a gondos, észszerűen gazdálkodó háziasszony dicséretét zengi. A naptár ezeken kívül nemcsak az 1912. évi rejtvénypályázat megfejtői között ez év április hó 20-án megtartott kisorsolás eredményét tartalmazza, hanem közli az 1913. évi 2000 kor. rejtvénypályázatot is, amely összeg 7 fő- és 165 melléknyeremény alakjában kerül kisorsolásra a megfejtők között. A naptár utolsó oldalai a „Naptár-bácsi” részére vannak fenntartva, aki praktikus, kipróbált tanácsokat osztogat, melyeknek a házbán, udvarban és kertben, valamint az egészségápolás terén vehetjük hasznát. Minden üzletben, a mely Schicht-árakat tart, mostantól kezdve ingyen kapható ezen naptár, mely egyébként ezuttal humoros érzékkel megrajzolt címlappal jelent meg.

Szőlőbirtokosok figyelmébe! Szőlősgazda olvasson szőlőszeti naptárt! Meg-

jelent a „Szőlőszeti és Borászati Lap Naptára” a jövő 1913-ik évre, teljesen új, tárgyilagos hasznos tartalommal. Főbb rovatai: A naptár és havi jegyzéklapokon kívül Havi teendők a szőlőben és pincében, szőlőszet Borászat. Különféle. Hasznos tudnivalók. Természetes életmód. Állatvédelem. Szórákozató. Vásári jegyzék stb. Ára egy korona. Szőlősgazdáink különös figyelmébe ajánljuk. Az egy koronára előleges beküldése után bérmentve küldik vagy egy korona 25 fillérért ajánlottan. A Naptár szerzője, kinél az meg is rendelhető: Maurer János, Kecskemét.

Nyolcórás záróra. Skultély vm. alispán elrendelte, hogy Titel község területén az összes korcsmák és vendéglők esti hat órakor bezárassanak: az Anker szállóban jelenleg szini előadások folynak s ezért egy terme esti 11-ig marad nyitva.

A „Vasárnapi Ujság” december 22-iki számával együtt kapták az előfizetők a karácsonyi ajándékul fényes kiállítású és gazdag tartalmu karácsonyi albumot, mely legkittünőbb iróink novelláiból, verseiből, egy teljes kis regényből, kitűnő magyar művészek illusztrációiból van összeállítva, négy színes műmelléklet is van hozzá. Emellett megjelent a rendezés karácsonyi szám is a szokott gazdag tartalommal. Képei a hét aktualitásaira vonatkoznak: Durazzo megszállása a azerbek által, a nagykövetek londoni konferenciája, a Nemzeti Színház és az Operaház ujdonságait is bemutatják s egy érdekes képsorozat a jeles művésztől, Szinay Imre szobrai és rajzait mutatja be. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkronika”-val együtt hat korona, a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest IV., Egyetem-utca 4. szám)

Teljesen díjatlanul kapja meg mindenki az összes cipő- és bőrkereskedésekben a művésziesen kiállított Berson-féle naptárt, amelyet a Berson gumisárok gyárosa a vevőknek ujévi ajándékul felajánlanak.

8226/tk. 1912. sz.

Árverési hirdetés.

Forgács Benőnek Jovánovics Burján János végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 327 kor. 44 fill. tőkekövetelés és jár. és a még felmerülendő költségek kielégítése végett az 1881. évi LX. tc. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében az ujvidéki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság területén levő az ujvidéki 1706. szám bététben A. l. 5-6 sor. 3556/1. b) 3557/2. hráz. a. Jovánovics Burján János tulajdonául felvett jószágtestre 3091 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határidőül 1913. évi január hó 11-ik napjának d. u. 3 órája a kir. törvényszék árverési termébe tüzetik ki; és fogantatásával Szilágy János kir. közjegyző megbíztatik.

ÁRVERÉSI FELTÉTELEK.

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási áron alól eladatni nem fognak.

2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10%-át vagyis 309 kor. 10 f. készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-min. rend. 8. §-ában kijelölt óvadéktípus értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-

Ujvidék, 1912. évi november hó 25-én.

Vékey Zoltán
kir. törvényszéki bír.

Könyvelői állás

A magyar és német nyelvben jártas, a könyveésben gyakorlatilag képzett és otthonos nő azonnali alkalmazást nyer. Bővebb felvilágosítást nyújt:

Gerich István nyomdatulajdonos.

Hat szobás legmodernebb lakás

összes mellékhelyiségekkel, fürdőszobával melegvíz fűtéssel, vízvezetékkel, minden komforttal az Orbán-féle villában azonnal is kiadó. — Bővebbet

MAYER JÓZSEFNÉL, Elite kávéház.

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Laptulajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

Álmatlanság.

Semmi sem teszi annyira tönkre az egészséget, mint álmatlan éjszakák.

Egy szerek sincs oly nagy sikere mint dr. Ray Nervol-jának. Lecsillapítja az idegeket és üdítő álmat hoz, mely mindenkoron minden betegnek jótétemény.

Tisztelendő Paulsen János plébános (Kropp) azt írja: „Dr. Ray Nervolja mint alvószert nagyszerűen bevált.”

Lengyel, iskolaigazgató (Liptóújvár) azt írja: „Dr. Ray Nervolja kitűnően hatott és legmelegebben ajánlhatom.”

Dr. Ray Nervolja ára palackonként 5 K. Kapható a gyógyszerárakban, Főlerakat: Török József gyógyszerár, Budapest, VI, Király-utca 12

Wachtl Imre

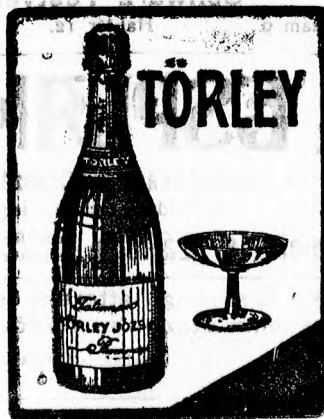
elsőrangú modern és villamoserőre berendezett fehér, barna és rozskenyér

sütődejét

valamint liszt, dara, élesztő és sókereskedését a t. fogyasztó közönség b. figyelmébe ajánlja.

Petőfi-utca 8. sz.

TELEFON 350. TELEFON 350.

Uri-, női- és gyermekruhák

a legnagyobb választékban.
 a legjobb minőségben
 és olcsó áron kaphatók

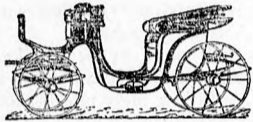
Schreiber Ármin

ruha-üzletében

Ujvidék, főtér 3. (Wagner palota.)

Nemcsak kész ruhák, hanem rendelés-
 szerűen készült ruhák is kaphatók,
 még pedig úgy egyszerűbb
 mint legfinomabb, modern
 kelméből.

Telefon 134.

Artégyzék
 ingyen és
 bérmentve.

Első délmagyarországi kocsigyár.

Reich Mátyás és Lehherz Károly

UJVIDÉK (Limán)

Luxus-hintók, üzleti és gazdasági kocsik,
 mentő- és halottas- kocsik, omnibuszok
 és luxus-szánkok, a legegyszerűbből a leg-
 finomabb kivitelig, állandóan készletben.

Tüzifa felaprító telep.

Villanyerőre berendezve a következő áron:
 Egy öl tüzifa felfürészése . . . korona 3.-
 „ „ felfürészése és hasogatása . . . 4.-
 „ „ a faskamrába vagy a pincébe
 bcrakva . . . 1,60
 „ „ hazhoz szállítása . . . 2,40
 Van szerencsénk a nagyérdemű közönség-
 nek mindennemű tüzifákat száraz legjobb
 minőségben urméter szerint valamint legjobb
 minőségű porosz szalon szenet és első rangú
 gázkocszot a mindenkor napi áron ajánlani.

Felaprított fa árai:

100 kg. első osztályú hársfa . . . korona 2,50
 100 „ vegyes keményfa . . . „ 2,50
 100 „ elsőosztályú bükkfa . . . „ 3.-

Hazaszállítás díjai:

100 egész 500 kg.-ig felaprított fa kor. 0,90
 500 „ 1000 „ „ „ „ 1,20
 1000 „ 2000 „ „ „ „ 2,40

Schwarz Testvérek,

Telefonszám 9.

Hal-tér 12.

Hirdetmény.

Értesítjük ezennel tisztelt üzletfeleinket,
 hogy az Osztrák-magyar bank kamatláb
 emelése folytán 1912. november hó
 16-tól kezdődő érvénnyel az

**5⁰/₁₀-ra elhelyezett betétek
 kamatlábát**

5¹/₂⁰/₁₀-ra emeltük fel.

Felkérjük tehát tisztelt betevőinket,
 hogy a felemelt kamatláb bejegyzése
 céljából takarékbetéti könyvecskéiket in-
 tétetüknél bemutatni szíveskedjenek.

A betéteket úgy mint eddig,

ezentul is felmondás nélkül
 fizetjük vissza.

Az Ipar- és Kereskedelmi taka-
 rékpénztár r.-t. igazgatósága.

Köhögés, rekedtség és hurut
 ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határo-
 zottan Réthy-felét kérjünk, mivel sok haszon-
 talan utánczata van.

Az eredetinek minden **RETHY** név.

1 doboz ára 60 fillér. Nagy doboz 1 kor. Mindenütt
 kapható. Csak Réthy-felét fogadjanak el

KÖHÖGÉS

rekedtség, hurut, elnyálkásodás,
 görcs- és samárköhögés ellen

KAISER

mell-karamellái a „3 fenyővel.“

605

közjegyzőileg hitelesített or-
 vosi és magán bizonyítványok
 tanuskodnak a biztos sikeréről.

Felette izletes, kellemes bonbonok.

Csomagja 20 és 40 fill, doboz 60 fill.
 kapható Herczog István, Grossinger
 János, Küchler Béla gyógyszerárjaiban,
 Stefánovits Ly. fia, Petrovits és Popovits
 kereskedéseiben, Klein Oszkár droguis-
 tánál, Stra-ser István gyógyszer. Karlóca,
 Kocziák Ruma, Jhreg C. Ratais örökösei
 Apatin, Brodski, Adamffy gyógyszer.
 Pétervárad, Kujaschkovic Mitrovic, Hai-
 nis A India, Hndl J. Ruma, Wagner
 A Dobrica, Peternek Ottó Ujszlan-
 kamen, Gebauer Emil gyógyszer.ás B.

Legrégibb, legelőkelőbb márka
Gróf KEGLEVICH ISTVÁN utd.
COGNAC BUDAFOK.

A legbiztosabb szer

Influenza
 és fertőző betegségek ellen.

Paulani sör.

Ép most érkezett Münchenből.

Egy üveg Paulani Export sör á 40 fill.

Kapható: **BAUER GYULA**

sörnagykereskedőnél

UJVIDÉK, Uspenzka-utca 5. szám.

Paulani sörfőzde részvénytársaság.

Salvator sörfőzde München.

Guttenbergnyomda

készít mindennemű nyomtatványokat,
 izléses kivitelben jutányos ár mellett

Grand HOTEL ESPLANADE

Nagy SZALLODA

BUDAPEST,

III. Zsigmond-utca 38-40.
 Telefon 130-35.

a Szent-Lukács és Császár-gyógyfürdőkkel szemben. (Rózsadomb parkos tövében.)

A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen újonnan épült

hat emeletes szálloda pazar fényvel berendezett 250 szobával.

Elsőrangú étterem és kávéház.

Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas.

Villamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt polgári árak.
 Uri- és női fodrász a házban.

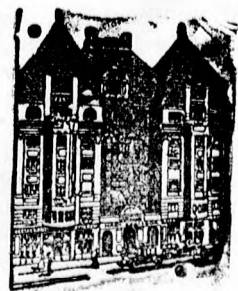
Rézbutor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-
 meleg víz, villanyvilágítás, Lifték, külön olvazó-, tár-
 salgó-, író-szobák stb.

Penziórendszer.

A vonatokhoz saját autójáratok.

Szíves pártfogást kér **PALLAI MIKSA**

igazgató tulajdonos.

Nyomatott »Guttenbergnyomda» Ujvidék.